

Reuters: Investitorii vad deodata riscuri excesive în Europa Centrala si de Est

Pietele financiare în mod normal predictibile din Europa Centrala si de Est (CEE) sunt deodata dinamice, regiunea confruntându-se cu cele mai diverse riscuri economice si geopolitice din ultimele decenii, iar investitorii internationali încep sa le urmareasca atent, se arata într-o analiza realizata de Reuters.

UE se confrunta cu o criza a migrantilor la frontierele estice, iar blocul comunitar sustine ca este alimentata de Belarus, tensiunile dintre Ucraina si Rusia rabufnesc din nou, Bruxellesul este blocat într-o disputa cu guvernele din Polonia si Ungaria privind statul de drept si democratia, iar România nu are guvern.

Investitorii au privit mult timp regiunea ca pe un fel de hibrid, unde puteau beneficia de ratele scazute ale dobânzilor din UE, dar zona nu era deplin în afara orbitei Rusiei, în special la periferie.

Cea mai recenta serie de evenimente este imposibil de compartimentat, chiar daca sunt importante pentru cei care urmaresc evolutiile de pe pietele cresterea semnificativa a inflatiei si majorarea numarului de cazuri de COVID-19.

Forintul ungar, zlotul polonez, leul românesc, rubla ruseasca si rubla din Belarus sunt cinci dintre cele opt monede cu cele mai slabe performante pe plan global luna aceasta, iar pietele bursiere din Europa de Est au cea mai slaba evolutie de peste un an.

"Bine ati revenit pe pietele emergente", este titlul unui raport al JPMorgan referitor la sporirea presiunilor în regiune, dupa ani de calm relativ.

Mii de migranti încearca de luni de zile sa ajunga în Uniunea Europeana dinspre Belarus. Situatia a degenerat în ultimele saptamâni, iar mai multe mii de persoane au ramas blocate la frontiera polonezo-belarus, provocând tensiuni importante între Minsk, sustinut de Moscova, si Bruxelles.

Europenii acuza regimul presedintelui belarus Aleksandr Lukasenko de faptul ca a orchestrat acest aflus de migranti - majoritatea provenind din Orientul Mijlociu - eliberându-le vize, ca sa se razbune pentru sanctiunile occidentale.

Secretarul general al NATO, Jens Stoltenberg, a avertizat luni Rusia cu privire la orice noua "actiune agresiva" la frontiera cu Ucraina, unde în ultimele zile au fost observate miscari "importante si neobisnuite" de trupe rusesti.

România înca încearca sa încropeasca un guvern, în timp ce apelurile la separatism din Bosnia reprezinta un avertisment al revenirii conflictelor etnice în Balcani.

"Vedem efecte asupra majoritatii activelor", a explicat Viktor Szabo, de la firma de investitii abrdn, facând referire la deprecierea monedelor din Ucraina si Rusia si a unor bonduri guvernamentale din regiune.

Desi tensiunile geopolitice au dominat stirile, analistul Manik Narain de la UBS avertizeaza asupra deteriorarii semnificative a fundamentelor economice din Europa Centrala si de Est.

Cresterea importurilor si problemele din lanturile de aprovizionare în sectoare cheie de export, cum ar fi productia auto, vor duce probabil în Polonia la primul deficit al balantei comerciale din 2012. Disputa îndelungata cu Bruxellesul ar putea fi costisitoare, daca nu va fi rezolvata, a declarat Narain.

JPMorgan estimeaza ca deteriorarea pozitiiilor conturilor curente implica adâncirea deficitelor în Polonia, Cehia si Ungaria, ceea ce ar duce la deprecierea suplimentara a monedelor si, alaturi de cresterea pretului la gaze cu 300% anul acesta, ar alimenta inflatia si ar forta bancile centrale sa majoreze în continuare dobânzile.

"Daca deteriorarea balantei de plati se dovedeste de lunga durata, ne asteptam la o volatilitate valutara mai ridicata în regiune", se arata în raportul JPMorgan.

Si costurile de împrumut vor creste. În prezent, inflatia în cele trei mari economii din CEE - Polonia, Cehia si Ungaria - este în medie de aproximativ 6,5%. Daca sfârseste prin a se stabili între 3-5%, randamentele obligatiunilor pe 10 ani în regiune ar putea atinge 3,9% - 5,2% - un nivel mult mai ridicat decât în ultimii ani.

Lyubka Dushanova, specialist la State Street Global Advisors, considera ca bancile centrale din CEE trebuie sa actioneze, deoarece pierderea credibilitatii în lupta cu inflatia provoaca slabiciunea pietei.

"Este dificil sa distilezi tensiunile geopolitice de cadrul macroeconomic. Vom vedea probabil o perioada dificila în regiune", a apreciat Dushanova.